

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การจัดการพื้นที่สาธารณะโดยชุมชนบริเวณลำน้ำแม่ลา
จังหวัดสิงห์บุรี

ผู้เขียน นายอนุกุล โปรยเงิน

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ ลิสุวรรณ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาถึงลักษณะการใช้ประโยชน์และศักยภาพของพื้นที่บริเวณลำน้ำแม่ลาพบาทและศักยภาพของชุมชนในการจัดการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณลำน้ำแม่ลา ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการจัดการพื้นที่สาธารณะบริเวณลำน้ำแม่ลาร่วมกันเพื่อกำหนดตัดสินใจเรื่องที่มีผลกระทบในชุมชน ลำดับความต้องการใช้ประโยชน์พื้นที่สาธารณะและความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนกับความต้องการของชุมชนเพื่อเป็นแนวทางบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะบริเวณลำน้ำแม่ลา

วิธีการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและวิธีการสนทนากลุ่มกับแกนนำชุมชน 4 ชุมชน สำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน จากชุมชน 4 ชุมชนที่อาศัยในบริเวณลำน้ำแม่ลา สถิติที่ใช้วิเคราะห์คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียสัน และการทดสอบค่าความแปรปรวน เพื่อหาความแตกต่างโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบดังนี้

จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม ผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณลำน้ำแม่ลาประเมินระดับความต้องการใช้ประโยชน์พื้นที่สาธารณะในด้านการท่องเที่ยว เป็นลำดับแรก ต่อมาเป็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการเกษตร ด้านภูมิปัญญาพื้นถิ่น และด้านการอุปโภค บริโภค

ตามลำดับ จากการสนทนากลุ่มพบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณลำน้ำแม่ลาตอนบนมีลำดับความต้องการมีส่วนร่วมสูง โดยประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วางแผนในการพัฒนา และเต็มใจเข้าร่วมกับกลุ่มองค์กรอิสระเพื่อทำกิจกรรมการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะบริเวณลำน้ำแม่ลา

ผลการวิเคราะห์พบว่าระดับความต้องการใช้ประโยชน์พื้นที่สาธารณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่าระดับความต้องการมีส่วนร่วมมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของชุมชนอย่างเชื่อถือได้มีนัยสำคัญ 0.01 และแปรปรวนไปตามรายได้ต่อครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.001

งานวิจัยได้เสนอแนะให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะบริเวณลำน้ำแม่ลา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากนี้การพัฒนานั้นควรดำเนินรอยตามเศรษฐกิจพอเพียง ทำการเกษตรแบบผสมผสาน ใช้เทคโนโลยีชีวภาพและปลอดภัยสารพิษ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชน

Independent Study Title Management of Public Area by Mae La River Community,
Sing Buri Province

Author Mr. Nukul Proyngoen

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisory Committee

Prof.Dr.Manat Suwan	Chairperson
Assoc.Prof.Dr.Chukiat Leesuan	Member
Assoc.Prof.Pismai Wibulswasdi	Member

ABSTRACT

The proposes of the research were to study model of utilization and capacity of the areas along Mae La River, the role and capacity of community in natural resource management and development along Mae La River. Needs community participation in public area management in order to make decision for the effect or problem in that community, and also set priority of community needs in public area utilization, and to examine the relationship between public participation and community need in order to recommend strategy of public area management along Mae La River.

The methods of study were quantitative and qualitative analysis. The qualitative data were collected by using observation, in-depth interview and focus group. The sample of study were three hundred respondents from 4 community leaders and people who live along Mae La River for quantitative analysis. The interview questionnaires consisted of biosocial data, need for public area utilization and need for community participation. The statistic analyses were Pearson's correlation coefficient and one-way ANOVA were performed to test the hypostasis utilizing SPSS for window.

The research finding were as followed:

From the interview questionnaire, utilization of public area for tourism was firstly rated by all respondents along Mae La River, natural resource conservation, agriculture, indigenous knowledge and consumption, respectively. High participation from community's people who have been living in upper Mae La River basin were found in brain storming in development plan. They also expressed their willing to cooperate with non government organizations group in various activities for public area management.

The needs for public area utilization along Mae La River were positively related to level of need for community participation ($P < 0.01$). ANOVA analysis also revealed significantly differences in level of participation community due to characteristics of community ($P < 0.01$) and households' income ($P < 0.001$)

Community participation in developing strategies for public area management was recommended. Eco-tourism was importantly needed. In addition, following the sufficiency economy theory and multiple agriculture which using organic fertilizer and non toxic technology. These would match community needs and promoted community well-being as well.